

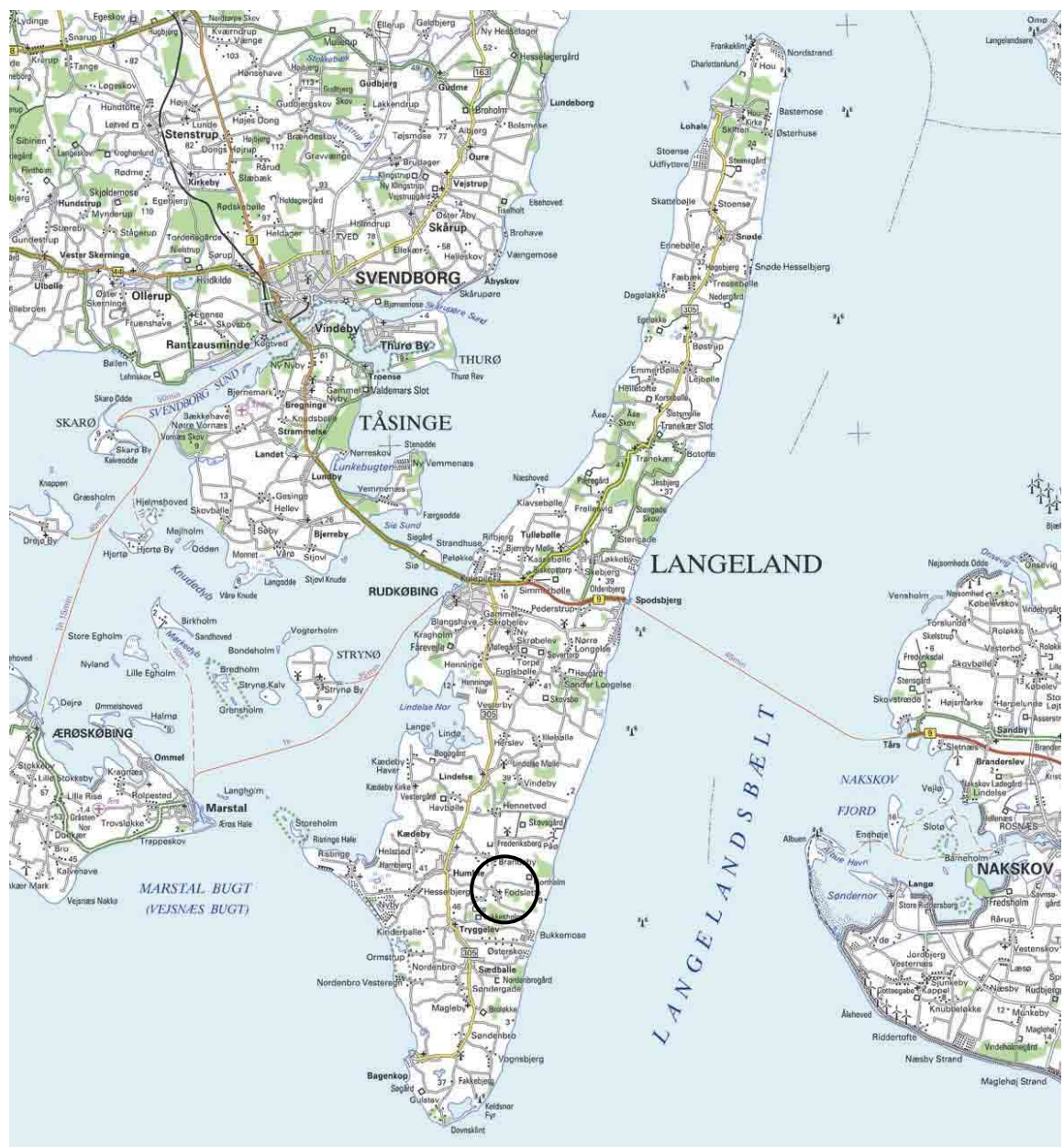
Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunenumr. 481	Kommune Sydlangeland		
Kategori Bebyggelsesmønstre, landskabstype og lokale udviklingstræk (2)			
Lokalitet Landområdet			
Emne Landsbyer og udflytterområder	Sted Fodslette		
Registreringsdato forår 2002	Registratør JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 14

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

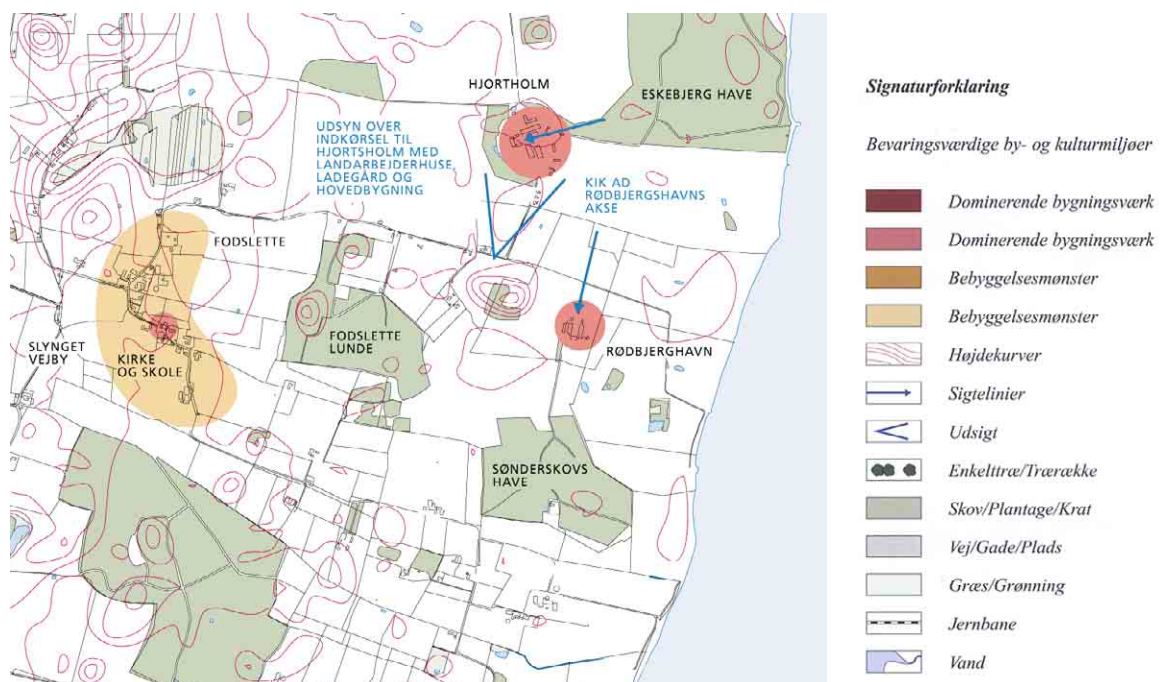
Sammenfatning

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland
Emne Landsbyer og udflytterområder	Sted Fodslette

Fodslette og dens udflytterområde langs vejen til Sønderskov Have danner en helhed bestående af en middelalderlig landsby med et udflytningsområde fra tiden efter udskiftningen i 1786. Landsbyen er historisk knyttet til hovedgården Hjortholm, der også efter landboreformerne vedblev at aftage arbejdskraft fra Fodslette. Tilsammen danner bebyggelsen et kulturlandskab af stor betydning for Langelandsområdet.

Med landbrugets mekanisering gennem de sidste årtier og den efterfølgende industrialisering af landbrugsdriften er landarbejderenes og familiebrugenes livsgrundlag ved at forsvinde. Tilbage står en ældre bygningsmasse og fra udskiftningstiden et matrikuleret kulturlandskab, som det vil blive vanskeligt at opretholde på grund af de ændrede funktionelle forudsætninger. En del af bygningsmassen kan umiddelbart finde anden boligmæssig anvendelse, især den som har særlige herlighedsværdier.

Kirken og den foranliggende skole udgør et arkitektonisk og funktionelt velafstemt bygningsmiljø/kulturmiljø.

Hovedgårdslandskabet omkring Fodslette og Hjortholm.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenumr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Landsbyer og udflytterområder		Sted Fodslette

Fodslette, Hjortholm og Rødbjerghavn i den sydøstlige del af Langeland ligger i et østfaldende område af jævn, leret bundmoræne med strøg af hatbakker, hvoraf Høgebjerg på 36 m er den højeste. Ved kysten findes skovpartier og vådområder vekslede med klinter og marint forland (udligningskyst).

Fodslette, kortudsnit i mål 1:25.000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

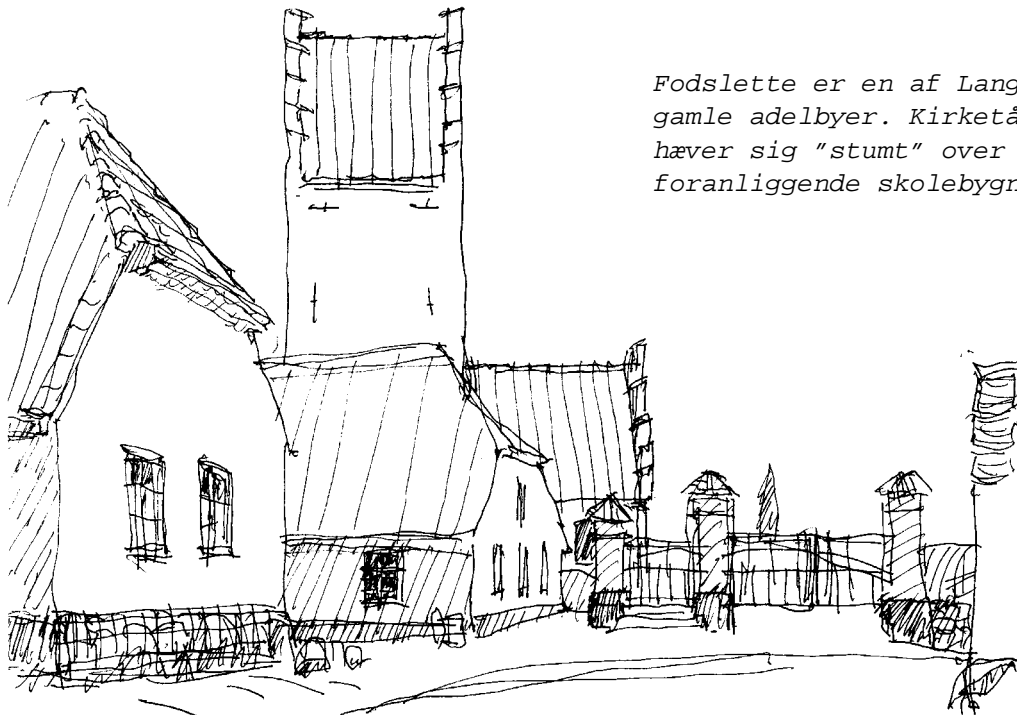
Kulturhistorie

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Landsbyer og udflytterområder		Sted Fodslette

Det bebyggede kulturlandskab sammensættes af landsbyen Fodslette, udflyttede gårde og huse langs vejen til Sønderskov Have og hovedgården Hjortholm med den afskilte proprietærgård, Rødbjerghavn. Fodslette ligger ved randen af sit ejerlaug, der strækker sig mod kysten i øst.

Landsbyen Fodslette flyttede til sin nuværende plads i middelalderens begyndelse. Den har form efter den slyngede vej som forbinder den med nabolandsbyerne. En kirke fra o. 1250 med gotisk vestforlængelse fra o. 1300 og tårn (øvre del) fra renæssancetiden ligger i landsbyens sydøstlige del. Umiddelbart vest for kirken findes den tidligere skole som opførtes i midten af 1800-årene og består af tre bygninger omkring en gårdsplads ud mod vejen. Beboelseshuset er nyopført efter en brand i 1978.

Det oprindelige ejerlaug har afskilt jord til udflytterstedet Ore og til hovedgården Hjortholm. Landsbyen havde 18 gårde i 1688 og drev et trevangsbrug. Den blev udskiftet i 1786 i uregelmæssige blokke. Gårdene under Hjortholm synes egaliseret ved den lejlighed. Ni gårde og en del huse flyttede ud langs vejen til Sønderskov Have. Mange er stadig velbevarede og landskabeligt smukt beliggende. Deres tomter i byen blev kun til en vis grad udfyldt af bebyggelse.

Fodslette er en af Langelands gamle adelbyer. Kirketårnet hæver sig "stumt" over den foranliggende skolebygning.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Landsbyer og udflytterområder		Sted Fodslette

Fodslette er anlagt som en slynget vejby, der mod nord orienterer sig mod Hjortholm og mod syd mod Sønderskov Have. Byen har oprindeligt hørt under Hjortholm. Den nævnes første gang 1339. Byens gårde og huse ligger uregelmæssigt og spredt. Kirken og den foranliggende skole udgør et arkitektonisk velafstemt bygningsmiljø/kulturmiljø.

Fodslette er en gammel adelby. Den er anlagt med gårde og huse tilsyneladende tilfældigt spredt omkring landsbygaden.